REDACŢIUNEA,
Administraţiunea şi Tipografia
Braşov, piaţa mare nr. 30.
Scrisorĭ nefrancate nu se primesc. — Manuscripte nu se retrimit.
INSERATE
se primesc la Administraţiune în Braşov şi la următórele
BIROURĬ de ANUNŢURĬ:
în Viena: la N. Dukes Nachf., Nux. Augenfeld & Emeric Lesner, Heinrich Schalek. A. Oppelik Nachf. Anton Oppelik.
în Budapesta: la A. V. Goldberger. Ekstein Bernat, Iuliu Leopold (VII Erzsébet-körut).
PREŢUL INSERŢIUNILOR: o seriă garmond pe o colónă 10 banĭ pentru o publicare. — Publicărĭ mai dese după tarifă şi învoială. — RECLAME pe pagina 3-a o seriă 20 banĭ.

GAZETA TRANSILVANIEI

ANUL LXV.

„GAZETA“ iese în fiăcare di.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 24 cor., pe şése lunĭ 12 cor., pe treĭ lunĭ 6 cor.
N-rii de Duminecă 2 fl. pe an.
Pentru România şi străinătate:
Pe un an 40 francĭ, pe şése lunĭ 20 fr., pe treĭ lunĭ 10 fr.
N-rii de Duminecă 8 francĭ.
Se prenumeră la tóte oficiele poştale din întru şi din afară şi la d-nii colectorĭ.
Abonamentul pentru Braşov
Administraţiunea, Piaţa mare, Târgul Inului Nr. 30, etagiu I.: Pe un an 20 cor., pe şése lunĭ 10 cor., pe treĭ lunĭ 5 cor. Cu dusul în casă: Pe un an 24 cor., pe 6 lunĭ 12 c., pe treĭ lunĭ 6 coróne. — Un esemplar 10 banĭ. — Atât abonamentele cât şi inserţiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 9. Braşov, Sâmbătă 12 (25) Ianuarie. 1902.

Ce ar dori adversarii noştri.

Erăşĭ încep sĕ sbêrnăie prin colónele foilor unguresci comunicatele „picante“, ce se fabrică în uzina biroului de corespondenţă din Peşta cu privire la noi Românii asupriţĭ.

Ce veste póte fi mai plăcută publicului maghiar, ca de pildă aceea, că Românii ar fi hotărîţĭ sĕ înfiinţeze un nou partid, c'un nou program, din care sĕ fiă eliminat tot ce nu póte se placă nicĭ-decum şoviniştilor dela putere şi c'ar mai fi hotărîţĭ sĕ-o rupă definitiv cu direcţiunea politică şi naţională de până acuma?

Şi 'n adevĕr foile şoviniste debutéză de câte-va dile cu comunicate de acest cuprins, ce le lanséză „Politikai Ertesitö“ şi alte oficióse şi neoficióse, sub titlul „Noul partid naţional“. Din cele ce le împărtăşesc ar resulta, că un astfel de partid s'a format deja şi că el, rupêndu-o definitiv cu politica naţională română de până acuma, va păşi pe terenul activităţii. Ca centru al nouei plămădelĭ e indicată Orăştia, unde, cum s'afirmă, s'ar face tóte pregătirile pentru apropiata radicală reformare a programului dela 1881.

„Paserea mălaiŭ viséză“, va dice orĭ şi cine, care va audi de aceste dorinţe şi pofte ale celor cu apetitul de nepotolit dela biroul de pressă din Peşta. Şi în realitate aşa şi este.

Totuşĭ nu putem ascunde un fapt, care lasă sĕ apară acele dorinţe şi pofte ale adversarilor causei nóstre, ca nefiind basate numai în fantasia lor prea viuă şi neliniştită.

S'au petrecut şi se petrec în adevĕr la noi şi în sînul nostru lucrurĭ lipsite de rostul cuvenit, carĭ sunt de natură a nutri ilusiunĭ de acele în tabĕra contrară.

Astfel, ne mai vorbind de isprăvile unui candidat la deputăţia din Orăştiă, care a desertat din şirurile partidului naţional român şi face politică de capul sĕu, n'avem decât sĕ ne aducem aminte de debutul ciudat al „grupului“ de tinerĭ dela noul diar din Orăştiă, ca sĕ înţelegem acésta.

Abia au enunţat tinerii dela amintitul diar că, „ascultând de glasul timpului“ vor stăruì în sînul partidului şi în „cadrul organisaţiunei sale“ pentru schimbarea tacticei de pasivitate în activitate, şi étă că şi sunt privițĭ şi declaraţi de cătră gazetarii adversarĭ, ca disidenţă în partid, care ar umbla acum sĕ înfiinţeze un „nou partid naţional“.

Va dice însĕ orĭ-ce cunoscĕtor al stărilor dela noi: ce pricep acei şoviniştĭ, ei firesce se gândesc tot numai la ceea-ce le-ar conveni lor mai bine!

Dér étă, că aceaşĭ foie din Orăştie, în al patrulea numĕr după vestirea programului sĕu, publică o esplicare, cum s'ar dice în limbagiu poporal, a lui, ce-o face un óre-care „fruntaş între scriitorii românĭ dela noi“ în diarul român din Arad.

Articolul, despre care vorbim, este o „salutare“ cătră tinerii, carĭ au înfiinţat noul diar din cestiune. Autorul ei vorbesce în pilde şi pare a fi fórte încântat de ceea-ce se petrece colo — la Orăştiă, „unde s'au adunat ficiorii, ca sĕ pornéscă *din nou* înainte“.

Ii şi sfătuesce „sĕ nu privéscă îndĕrĕt, ci tot numai înainte“. Le spune, că „singurul program politic nemuritor al nostru este, că poporul românesc vrea sĕ trăiéscă viaţă românéscă“ — că „viaţa acésta nu e legată nicĭ de programe, nicĭ de ordinaţiunĭ ministeriale,.... nu-i legată nicĭ de formele doctrinare ale unei organisaţiunĭ teoretice“, şi continuă aşa:

„Décă hamurile, la carĭ ne-am înjugat ca sĕ ducem înainte *comóra vieţii nóstre româncscĭ*, guvernul le-a pironit de stâncĭ ce nu se pot mişca, noi vom scutura hamurile acestea şi le vom lăsa lângă stâncile prostiei unguresci. Şi vom porni ér înainte!“

Asemĕnarea e neobicĭnuită, póte prea profund cugetată, dér ne lăsa în nedumerirea de a nu sci ce se va alege în casul de mai sus de „comóra vieţii nóstre românescĭ“, pe care voiam sĕ-o ducem înainte. Căcĭ a merge numai noi înainte şi ér înainte, póte sĕ fiă comod pentru cinstitele nóstre individualităţĭ, dér încă nu însemnéză, că am duce cu noi şi comóra.

Sĕ vedem, ce le mai spune: „La luptă dér, tinerĭ românĭ! Lăsaţi-i în voia Domnului pe cei slabĭ, orĭ rĕi orĭ proştĭ. Ce-ţĭ pasă de potrivnicĭ! Tu luptă şi — mergĭ înainte. Românii tinerĭ pornéscă înainte. Că bĕtrânii vor murmura, vor da din cap şi din umerĭ... *Ci voi lăsaţi-i in voia Domnului...*“

Astfel, lăsând pe bĕtrânĭ la o parte în plata Domnului şi mergênd tot înainte fără a privi îndĕrĕt, crede autorul amintit, că tinerii din cestiune vor „*readuce* încrederea în mijlocul nostru!“

Şi aceste idei diarul tinerilor le declară de „program“, de „dătătóre de direcţiă“ pentru „gruparea de tinerĭ luptătorĭ“, care aştéptă a fi „cu entusiasm aplaudată“...

Apoi sĕ se mai mire omul, că adversarii vorbesc de un „nou partid naţional român!“

Austro-Ungaria şi Rusia. „*Politische Correspondenz*“ află din Petersburg, că cercurile competente rusescĭ susţin necontenit acordul cu Austro-Ungaria relativ la statu quo din Peninsula Balcanică, deóre-ce îl consideră ca cea mai bună garanţie a menţinerei păcii în statele balcanice. Tóte scirile, carĭ atribuesc puterilor intenţiunea de-a pune în discuţiune cestiunea Orientului sunt lipsite de temeiŭ, şi cercurile rusescĭ privesc cu mulţumire orĭ-ce desminţire, ce se dă unor asemenea scirĭ. — Atitudinea şi procedarea Franciei după demonstraţiunea navală dela Mitilene, a fost privită cu satisfacţiune la Petersburg, deóre-ce ea probéză, că şi acéstă putere de-asemenea nu are intenţiunea de-a redeschide cestiunea Orientului.

Demisiunea ministrului de finance Pallade. Cetim în „Voinţa Naţ.“ de Joi: În ultimul moment aflăm, cu cea mai mare părere de rĕu, demisia d-lui ministru de finanţe G. D. Pallade. Credem a sci, că d. preşedinte al consiliului Dim. Sturdza va lua portofoliu finanţelor păstrând interimatul rĕsboiului, ér d. ministru de lucrărĭ publice I. I. Brătianu va lua interimatul ministerului de externe. — Mâne va avé loc, probabil, o întrunire a majorităţilor parlamentare.

Comisiunea de imunitate a camerei ungare a ţinut alaltăerĭ şedinţă, şi discutând mai multe casurĭ de imunitate a decis de-a estrăda mai mulţĭ deputaţĭ traşĭ în cercetare penală pentru vătĕmare de onóre (Colom. Szabo), duel (St. Rakovsky şi L. Olay), calumnie (Zoltan Papp). Între aceştia se află şi unul dintre noii deputaţĭ slovacĭ, Ioan *Valasek*, pe care comisiunea a decis a-l estrada, pentru-că este acusat a fi comis delictul *agitaţiunei contra naţionalităţii maghiare.* Ne vine a crede, că procesul acesta contra lui Valasek va fi mai mult tras de pĕr *more solito.* Dér ce are a face, că numitul deputat slovac s'ar fi esprimat vre-odată mai aspru despre Maghiarĭ, carĭ se scie, că nu prea trateză cu mănuşĭ pe Slovacĭ, când el în calitate de deputat póte vorbi îndoit mai aspru, fără de a-şĭ atrage decât cel mult nisce întreruperĭ séu o chiămare la ordine din partea presidiului? Comisiunea cum a sciut sĕ refuse estradarea deputatului M. Artims, care a comis un delict contra dreptului electoral, putea sĕ-o facă şi faţă cu deputatul Valaşek. Acesta însĕ are nenorocirea de-a fi Slovac şi ca

---

FOILETONUL „GAZ. TRANS.“

Frederic-cel-mare şi curtea lui.

— Fine. —

Cronica scandalósă la curtea lui Frederic cel mare era alimentată din belşug prin relaţiile de amor, ce le avea prinţesa Amalia cu locotenentul de Trenck. Princesa cunoscù pe acest adjutant al fratelui sĕu cu ocasiunea unei serbărĭ, ce s'a dat din incidentul logodnei surorei sale Ulrike şi la care adjutantul Trenck fù eroul serei, fiind-că în îmbulzéla cea mare i-s'au tăiat ciucurii dela eşarpa de oficer, ér regele l'a luat în faţa societăţii adunate în rîs din pricina acésta.

Princesa Amalia se simţia neîndreptăţită, fiind-că planul original era, ca ea sĕ se mărite după regele Svediei şi căuta sĕ se despăgubéscă prin amorul cu locotenentul de Trenck, de aceea se apropià după masă de frumosul ofiţer şi-i spuse încet: „Mâne sĕ vii la mine şi eu te voiŭ despăgubi pentru eşarpă“. Aşa s'a început cunoscinţa, care mai târdiu deveni o relaţie din cele mai intime.

Regele scia despre visitele secrete, ce le făcea adjutantul la princesă, dér nu puutea sĕ ia mĕsurĭ publice în potriva lui. Cu tóte acestea, pentru a-şĭ arăta displăcerea, de câte-orĭ numai i-se dădea ocasiune, îi dicta pedepse de arest. Se înţelege sub alte pretexte. Ér când tóte acestea n'au folosit, Frederic îl arestà sub pretextul, că a vîndut Austriei planurile fortificaţiilor prusiene. Locotenentul de Trenck reuşì însĕ sĕ fugă din fortăréţa Glatz, unde fusese închis. El sărì într'un şanţ de o adêncime de 80 picióre, omorì pe cei ce-l urmăriau şi scăpà. In Danzig însĕ fù din nou arestat şi dus în citadela din Magdeburg, unde a stat închis timp de dece anĭ într'o celulă suterană. Princesa Amalia n'a putut sĕ facă alt-ceva pentru seladonul sĕu, decât sĕ-i plângă nenorocirea. Ea suferì de fel de fel de bóle, şi în câţĭ-va anĭ îşĭ perdù tóte graţiile: vocea ei se stinse, frumoşii ei ochĭ eşiseră din orbite şi era cât pe ce sĕ orbéscă. Braţele şi mânile ei erau aprópe paralisate şi princesa, odinióră atât de voluptuósă, oferia acum o figură vrednică de plâns. Cu tóte acestea ea nu se gândia la alt-ceva, decât la salvarea amantului sĕu şi în cele din urmă totuşĭ reuşi prin intervenţia Mariei Teresiei.

Este interesant cum a obţinut princesa acésta intervenţie. In burgul din Viena se afla un servitor, care făcea în fiecare diminéţă focul în cabinetul de durmit al împĕrătesei, cu care ocasiune acésta obicĭnuia a schimba cu el câteva vorbe. Acestuia i-a oferit princesa printr'un mijlocitor suma de 10.000 galbenĭ, décă va reuşi sĕ facă pe împĕrătésa sĕ intervină în favorul lui Trenck. In adevĕr împĕrătésa a intervenit, ér Frederic după pacea din Hubertusburg n'a putut refusa prima rugare a împĕrătesei şi a pus pe locotenentul în libertate, după ce întâiŭ a jurat, că nu va mai călca pe teritor prusian şi că va păstra vecĭnică tăcere. După o adevĕrată odisee, Trenck se stabili în fine în Paris şi în revoluţia cea mare îşĭ sfîrşì viéţa pe eşafod.

Mai puţin tragic fù un alt roman de amor, care pe acele vremurĭ a produs multă sensaţie la curtea lui Frederic cel mare. Fiiul marelui cancelar Cojecci se amoresà de frumósa Barberini, care era angajată cu léfă de 12.000 talerĭ ca primă baletistă la opera din Berlin şi se bucura nu numai de favorul regelui, dér şi de adoraţia unui numĕr însemnat de cavalerĭ

Tînĕrul Cojecci era din cale afară gelos şi când într'o séră i-se părù, că Barberina aruncă privirĭ prea galeşe unui rival, ce stătea imediat lângă scenă, îl cuprinse o furie atât de mare, încât sărì asupra rivalului, îl ridicà în sus cu o putere uriaşă şi-l aruncă pe scenă la piciórele signorinei. Regele, care era de faţă la acest scandal, la rugarea bĕtrânului Cojecci îl trimise pe tinĕr pe şése lunì în fortăréţa din Glogau. Când s'a întors de acolo se însurà cu baletista. Căsĕtoria a fost timp îndelungat fericită şi abia după patru-decĭ de anĭ s'au ivit între ei neînţelegerĭ şi au divorţat.

Abstrăgênd dela micile incidente, ca cele de mai sus, în general viéţa dela curte era de tot monotónă. Modul de viéţă a regelui era exact regulată şi numai la serbărĭ marĭ séu la reviste de trupe se făceau abaterĭ dela ordinea dilei. El se scula

atare a nu fi nicĭ măcar mameluc guvernamental.

In dieta ungară i s'a făcut eri ovațiunĭ ministrului președinte, Szell, care după operațiunea, ce i s'a făcut în Viena, s'a presentat pentru prima óră în parlament. Dieta a întrat erĭ în desbaterea specială a proiectului de lege referitor la cassieriile comitatense. A luat cuvêntul deputatul *Babo* Miklos și *Bizony* Akos. Acest din urmă a luat în apĕrare pe funcționarii comitatensĭ contra învinuirilor, ce li se aduse de către ministru-președinte. Ministrul *Szell* rĕspunde lui Bizony. S'au votat mai mulțĭ paragrafi ai proiectului.

Coalițiune austriacă. „*Grazer Volksblatt*“ primesce din cercurile politice din Viena informațiunea, că e în ajun a-se forma o nouă *coalițiune parlamentară*, care se va alcătui din *partidele poporale*. Se crede prin urmare, că situațiunea politică ameliorându-se, pactul cu Ungaria și convențiile vamale și comerciale vor fi votate.

Pentru Sĕcui. Camerarul c. și r. și membru în casa magnaților *Sombory* Lajos publică într'o fóie din Pesta un articol, în care îșĭ espune părerile privitóre la „acțiunea de salvare a Secuilor.“ După părerea lui un singur mod de ajutorare esistă: înființarea unei băncĭ, care cu 3—4% sĕ convertéscă împrumuturile ipotecare și alte felurĭ de împrumuturĭ, prin ceea-ce „Sĕcuii ar scăpa din ghiarele băncilor de păstrare.“ Décă în chipul acesta nu se va puté garanta Secuilor un isvor de credit ieftin, atuncĭ *zadarnic e totul.* Tótă nădejdea lui Sombory este la guvern. Guvernul sĕ vie și sĕ facă totul, el sĕ dea banĭ și el sĕ ia inițiativa, fiindcă Secuii n'au ómenĭ însuflețițĭ, carĭ ar puté sĕ realiseze astfel de lucrurĭ.

Moștenitorul de tron despre limba germană. Dupa „*Breslauer general Anzeiger*“ archiducele moștenitor de tron *Francisc Ferdinand* ar fi declarat ministrului-președinte *Koerber*, cu ocasiunea visitei de anul nou, următórele:

— „Décă e lucru firesc, că nu-i permis a suprima nisuințele singuraticelor naționalitățĭ în desvoltarea lor, atuncĭ tóte naționalitățile trebuie sĕ recunóscă statului dreptul, ca în interesul unitățiĭ administrației, guvernul statului sĕ folosécă o limbă de serviciu. Mai important decât acésta este, ca *armata* sĕ recunóscă o singură limbă de serviciu și de comandă. Fiind-că limba germană este unica limbă pricepută în întrégа monarhie austro-ungară, e necesar, ca *limba acésta sĕ rĕmână a armateĭ.*“

În fine arhiducele sĕ fi mai declarat, că nutresce cele mai vii simpatiĭ pentru Germani și că aprobă nisuințele lor spre recunóscerea limbei germane ca limbă de stat, sprijinindu-i după putință în nisuința acésta.

Interpelarea asupra comasărilor.

Am amintit în numĕrul de erĭ despre interpelarea, ce a făcut-o deputatul *Sebess* în ḑiua de 21 Ianuarie din incidentul vĕrsărilor de sânge din Idieciŭ. Acuma dăm în traducere motivarea acelei interpelărĭ:

Oratorul relevând întêmplarea tristă din numita comună, continuă: „Acest cas aruncă lumina cea mai tristă asupra procedurei întroduse în Transilvania la comasațiunĭ. Casul acesta aruncă o lumină, căcĭ acest lucru a fost până acum acoperit de întunerec în fața opiniei publice, și doresc ca onor. dietă sĕ privéscă un moment la aceste misterii.

Comuna Idieciul de jos este locuită esclusiv de Sașĭ, ér Sașii sunt, după-cum este sciut și după-cum o dovedesce istoria, ómenĭ pacĭnicĭ, circumspectĭ, la carĭ nicĭ măcar o păruială mai de sémă nu se prea întêmplă. Ei sunt păḑitorii ordinei, nu se rĕsvrătesc contra legei și au un fel de precauțiune fricósă față cu armele și gendarmii. Faptul, că s'a întêmplat un asemenea cas într'o asemenea comună, îi măresce fórte mult importanța.

Despre procedura la comasațiunĭ tratéză articolul 24 de lege din 1892 și o circulară a ministrului de justiție dela 1893 Nr. 356. Legea acésta însĕ este rea și orĭ cine o cunósce scie, că nu póte sĕ producă, decât ruina clasei de proprietarĭ (Așa este! în stanga estremă). Aplicarea comasațiunei se face cu nedreptate mai ales în ce privesc pe micii proprietarĭ și se favoriséză marii proprietarĭ în detrimentul celor micĭ, în favorul cărora se ḑice, că se fac comasările.

Cea mai mare nedreptate la comasații o face *erariul reg. ung.* (S'audim!). Erariul primesce din lucrările de comasație anumite părțĭ pe séma sa pentru scopurĭ catastrale. Prin acésta erariul primesce un așa rol supraveghietor asupra sa, care contribue fórte mult la amânarea procedurei de comasațiune câte pe cincĭ, șése, ḑece anĭ. Adevĕrat, că statul contribue cu 20% la salarele inginerilor, dér acestea nu fac decât 10% a tuturor cheltuelilor, ér în schimb erariul vine în posesiunea unui operat, care l'ar fi costat de 5—6 orĭ mai mult și cheltuelile acestea se pun în spatele sĕrmanilor micĭ proprietarĭ. Cred așa-dér, că acésta este o plângere justă.

Procedura inginerilor încă nu este corectă.

Se întêmplă fórte des și s'a întêmplat — eu singur cunosc asemenea casurĭ — că după-ce s'a esecutat într'o comună comasația și bietul mic proprietar a purtat cheltuelile și greutățile, când și-a căpĕtat partea ce i-se cuvine, a căpĕtat un loc tot pe locul sĕu cel vechiŭ, cu deosebirea, că după comasație era numai jumĕtate ca mai nainte și pe deasupra a purtat și cheltuelile. (Deputatul Makkai: Și s'a întêmplat, că ómenĭ, carĭ înainte de comasație n'aveau nicĭ o propietate, după comasație erau trecuțĭ în cărțile fonduare ca proprietarĭ). Acésta s'a întêmplat, mĕ rog, și pot servi cu date.

Sĕ binevoiéscă decĭ d-l ministru al agriculturei a lua mĕsurĭ, ca acéstă stare de lucrurĭ sĕ înceteze în cele din urmă. Noi auḑim ḑilnic, că micii proprietarĭ se ruinéză. Trebue decĭ sĕ le sărim în ajutor. Sĕ întrăm odată în viéța practică, sĕ facem o încercare. Eu nu mĕ sfiesc a constata, că ruina clasei de micĭ proprietarĭ în Transilvania se póte atribui numai greșelelor comasațiunilor“.

Interpelarea lui Sebess a fost formulată astfel:

1) „Are d-l ministru cunoscință, că cu ocasia comasării în comuna Idieciul de jos, populația a fost agresivă față cu comisiunea oficială, în urma căreia gendarmii au făcut us de armele lor?

2) Are de gând d-l ministru printr'un proiect de urgență a regula, respective a modifica legea și procedura comasațiunilor?“

Ministrul Darányi a rĕspuns, că modificarea legei de comasație se studiéză tocmai și e de părere, că procedura la comasație sĕ se facă mai iute și cu mai puține cheltuelĭ.

Casurĭ analóge cu cel dela Idieciu s'au întêmplat și prin comune locuite de Românĭ. Reamintim numai casul dela Mehadica, unde s'a vĕrsat mult sânge românesc. Noi n'am avut însĕ șansele Sașilor de a se fi interpelat în dietă pentru susținerea dreptății nóstre.

SCIRILE DILEI.

11 (24) Ianuarie.

Renunțarea archiducesei Elisabeta. Alaltă-erĭ la amiadĭ s'a făcut renunțarea solemnă a archiducesei *Elisabeta Maria* din incidentul logodirei ei cu prințul Otto de *Windischgraetz.* Actul solemn s'a petrecut în presența Majestății Sale monarchului, a archiducilor majorenĭ, a cardinalului Gruscha, a miniștrilor comunĭ și a miniștrilor ungarĭ Fejérvary, Wlassics, Plosz, Hegedüs și ministrul croat Ervin Ceh. Monarchul a adresat asistenților o alocuțiune și i-a învitat sĕ fie martorĭ la actul solemn. După acésta ministrul de esterne *Goluchowski* a cetit documentul de renunțare, ér cardinalul Gruscha a întins archiducesei evanghelia. Archiducesa a pus două degete dela mâna dréptă pe evanghelie, a cetit formula jurămêntului și a depus jurămêntul. Ea a iscălit apoi documentul de renunțare, consilierul de curte Schultes a imprimat pecetea archiducesei pe document, ceea-ce a făcut și martorul mirelui, prințul Alfred de Windischgraetz.

Cununia archiducesei Elisabeta, fiica repausatului archiduce Rudolf cu principele Windischgrätz Otto a avut loc erĭ, în 23 Ianuarie, în capela dela Hofburg. La actul cununiei au asistat Majestatea Sa, împreună cu toțĭ archiducii și archiducesele și cu archiducesa Ștefania, măritată contesa Lónyay. Cununia a sĕvîrșit'o episcopul Mayer. După cununie Majestatea Sa a primit pe tînĕra păreche în audiență.

Mandatul din Deșiŭ. Se scie, că hotărîrea Curiei cu invalidarea mandatului dela Deșiŭ a fost comunicată dietei, care a trecut hotărîrea unei comisiunĭ, cu scop de a cerceta în sensul legii, décă nu trebue sĕ se suspendeze dreptul electoral al cercului Deșiŭ pe motiv, că la alegerea trecută s'au făcut influințărĭ și ademenirĭ cu beuturĭ și mâncărĭ? Comisiunea s'a pronunțat erĭ în sensul, că nu crede necesară suspendarea.

Regele Italiei și Țarul. Din Petersburg se telegraféză, că din incidentul recepțiunei de anul nou st. v. la palat, Țarul a convorbit lung timp cu ambasadorii frances și *italian.* Celui din urmă i-a ḑis: „Am primit o telegramă fórte călduróssă dela *amicul meu* Victor Emanuel III. Sper, că deja anul acesta *voiŭ puté sĕ salut in Petersburg pe Regele Italiei*“.

Logodna moștenitorului de tron rusesc. După „Agence Nationale“ din Paris, marele duce *Mihail*, presumptivul moștenitor de tron rusesc, se va logodi cât mai curênd cu prințesa *Xenia* de Muntenegru, fiica principelui Nichita.

Regina Margareta la Ierusalim. „*Le Journal*“ din Paris pretinde a sci, că vĕduva regină Margareta va visita în privara anului curent Sfântul mormênt din Ierusalim. La reîntórcere va trece și prin Bucuresci, unde va face o visită curții regale române; apoi prin Ungaria și Austria va merge în Muntenegru.

Muncitorĭ premiațĭ. Ministrul agriculturei a dat ca premiu câte 50 coróne și câte o diplomă de recunoscință lui *Stempler* Martin servitor din Bod și *Bartolomeu* Cothiug muncitor agricol în Christian pentru credința dovedită față cu stăpânii în timpul serviciului lor de mai mulțĭ anĭ. Diplomele și premiile au fost distribuite alaltă-erĭ în mod solemn de către vice-

---

la órele 4 diminéța, ceea-ce îi venia la început cam greu. În primele ḑile, când veni servitorul sĕ-l deștepte, se întórse pur și simplu pe cealaltă parte și durmì mai departe. Numai după-ce servitorul începuse sĕ-i pună pe obraz un ștergar muiat în apă,—după cum îi ordonase stăpânul sĕu,— se deprinse Frederic la sculatul de diminéță.

După-ce se scula, cetia scrisorile sosite, le asorta după felul, cum avea de gând sĕ le resólve, sĕ le aprobe, sĕ le refuse, orĭ sĕ le trimită unuia dintre miniștri. La órele 8 venia primul secretar de cabinet, căruia Frederic îi comunica rĕspunsurile, carĭ apoi séra trebuiau presentate pentru a fi semnate. Până atuncĭ cei patru secretari de cabinet nicĭ la dejun nu puteau merge.

Pe la órele 9 venia primul adjutant, cu care Frederic resolva afacerile militare. Timpul între 10 și 12 era consacrat exercițiile militare, lucrărilor literare, musicei și corespondenței private. Precis la órele 12 regele dejuna cu óspeții sĕi, recrutațĭ din bărbațĭ ai sciinței și literaturei, generalĭ și ómenii curții. La desert venia șeful bucătăriei, căruia regele îi scriea lista bucatelor pentru a doua ḑi. Avea doi-spre-ḑece bucătarĭ, dintre carĭ fie-care avea specialitatea sa de mâncărĭ. Conducerea era în mânile a doi șefĭ de bucătărie francesĭ, carĭ erau plătițĭ după blide, și anume la început li-se plătea 1 taler pentru blid, mai târḑiu 20, apoi 16 și în cele din urmă 15 groșițe. Lemne, unt și vênat se aduceau gratis dela domeniile regescĭ.

După prând regele lucra cu secretarul privat. La órele 6 începea concertul, la care regele cânta din flaut. Décă nu era concert, regele mergea la plimbare. Séra îi plăcea regelui sĕ petrécă cu óspeții sĕi, ér la órele 10 se retrăgea. După-ce îmbĕtrâni, se întêmpla adesea-orĭ, că regele adurmia la masă. La asemenea ocasiunĭ óspeții rĕmâneau nemișcațĭ pe scaunele lor, până-ce se deștepta érășĭ regele. Când era în Berlin, mergea de obiceiŭ la teatru. El ședea în dosul orchestrei. Adesea se scula și urmăria cu cea mai mare atențiune jocul de pe scenă.

Lui Frederic îi plăcea fórte mult și lectura. El avea cincĭ bibliotecĭ, compuse din aceleașĭ cărțĭ, în Potsdam, Sanssouci, Berlin, Charlottenburg și Breslau, și când mergea dintr'un oraș în altul n'avea, decât sĕ noteze, unde s'a oprit, ca sĕ-șĭ pótă continua lectura după sosire. Operele lui Homer, Plato, Demosthene, Herodot, Thukydide, Diodor de Sicilia, Plutarch, Virgil, Sallust, Cesar, Livius, Tacitus și Seneca, pe carĭ le înțelegea în traducere, apoi operele lui Corneille, Racine, Molière, Bossuet, Montesquieu etc. le lua una după alta în ordinea, cum erau așeḑate în bibliotecă. Scriea și el singur lucrărĭ literare. Thiébault a cetit la Academie lucrările regelui: „Iubirea de sine, considerată ca basă a moralei“, „Despre limba și literatura germană“, „Despre Voltaire“, „Despre folosul artelor și sciințelor în stat“. A mai scris o predică și nisce poesii, carĭ au umplut două tomurĭ marĭ.

Afară de cărțile și lucrările lui n'avea decât două pasiunĭ: Îi plăcea fórte mult a prisa tabac și era amator de cânĭ. Dintre cele cincĭ-spre-ḑece sute de tabatiere, ce le poseda, totdéuna avea 5—6 parte prin buzunare, parte pe masă. De-asemenea ogarii lui erau vecĭnic în odaie și făceau fel de fel de pozne. „Cânii mei“ — ḑicea Frederic — îmĭ rod fotelele, dér ce este de făcut? Décă fac socotéla, mi-se pare, că o marchisă de Pompadour m'ar costa mult mai mult și totușĭ nu mi-ar fi așa de credinciósă“.

Cânelui favorit, „Biche“, când a perit, i-a ridicat în Sanssouci un monument de marmoră și când medicul lui de casă a refusat într'o séră se vie în castel la un câne bolnav, pe motiv, că el nu e „doctor de cânĭ“, fù imediat congediat.

Când mergea Frederic în călĕtorii, ducea cu sine și cânii într'o trăsură cu șése cai. Dinainte ședeau animalele, ér din dos lacheul, care era obligat a-se adresa cânilor per „D-ta“. — Regele era un așa mare amic al animalelor, încât nicĭ vênătórea nu-i plăcea de loc. Moștenitorul de tron trebuia sĕ țină în secret mĕsurile ce le lua, când se ducea și el odată de două orĭ pe an la vênat. „Măcelarul — ḑice regele — ucide animalele nu pentru plăcerea sa, ci pentru a împlini un serviciŭ în societatea omenéscă, vênătorul însĕ ucide numai din plăcere, și acésta este un lucru rușinos. Vênătorul stă așa-dér în ordinea socială în urma măcelarului“.

șpanul comitatului, d-l Dr. *Iekel.* Bartolomeu Cotiugh este originar din Sërnescĭ și servesce neîntrerupt de 23 de anĭ ca vătaf peste servitorii angajațĭ în fabrica Zell & Söhne din Christian.

Notar public în Făgăraș a fost numit Dr. *Bausznern* Guido.

Ex-mitropolitul Ghenadie însoțit de archimandritul Corneliu Sabareanu a sosit la Atena în ajunul Crăciunului, venind dela muntele Athos. In diua Crăciunului Sf. Sa a celebrat serviciul divin la metropolie și după aceea a visitat tóte bisericele ortodoxe din oraș. In diua de 29 Decemvrie v. Sf. Sa a părăsit Atena plecând spre Ierusalim.

Canal între oceanul Atlantic și Mediterană. Francesii plănuesc së ducă în îndeplinire un lucru mare. Vor së lege printr'un canal oceanul Atlantic cu marea Mediterană, canalul făcându-l navigabil. Pressa ruséscă se bucură maĭ ales de planul acesta, care ar fi o escelentă trăsătură de șah în contra Angliei și pentru-că Francia și-ar puté trimite atuncĭ în Mediterană flota ei de rësboiŭ.

Insciințare. Părintele Dr. Vasilie *Saftu* ne rógă a anunța, că va predica poimâne, Duminecă în 13 Ianuarie v., în biserica Sf. Nicolae din Scheiŭ.

Demonstrațiune în Lemberg. Marțĭ séra a fost o mare demonstrațiune în Lemberg din incidentul aniversărei revoluției dela 1863. Peste 300 de studențĭ gimnasialĭ și universitarĭ s'au adunat într'un cimiteriu și cântând arii naționale polonese s'au dus în oraș, unde o mare gardă de polițiștĭ le eșí în cale. Demonstranțiĭ au rupt cordonul poliției și s'au dus în strada Krassewski dinaintea consulatuluĭ german. Ei fură însë împrăsciațĭ de cavalerie. Altă cétă de vr'o miie de inșĭ s'au dus în parcul orașului, unde au cântat imnurĭ naționale polonese.

Pățaniile prințului moștenitor german. Étă ce scrie *„Le Temps"* din Paris: De câtă-va vreme se colportéză scirea, că prințul imperial al Germaniei a avut în diferite rëndurĭ contrarietățĭ și neplăcerĭ cu unii camaradĭ ai sëĭ. studențĭ la universitatea din Bonn. Pare că prințul moștenitor găsesce pe colegii sëĭ de facultate prea familiarĭ în limbagiul lor, după bëtură. De acest lucru s'a plâns tatăluĭ sëu, rugându-l së-l trécă la o altă universitate. Se dice, că împëratul ar fi rîs de susceptibilitatea fiiului sëu și că i-ar fi rëspuns, că nu-i póte îndeplini rugămintea. — Diarul *„Tribuna"* din Roma e informat, că prințul imperial ar fi avut dilele acestea o vie discuție cu presidentul cercului studențesc „Borussia" din care face parte și al căruia membru de onóre e însușĭ împëratul Wilhelm. Presidentul Borușilor a impus prințului—pentru-că a venit prea târdiu la o reuniune a cercului—cunoscuta pedépsă de a bea nicĭ maĭ mult nicĭ maĭ puțin decât 12 pahare de bere. Prințul, iritat de acéstă reprimandă, i-a aruncat berea în obraz. Nefiind posibil un duel între ceĭ doi tinerĭ studențĭ, presidentul și-a dat dimisia, ér ceĭ-lalțĭ studențĭ s'au solidarisat cu protestarea luĭ.

Cununie. D-l Ioan *Eremie* și d-șóra Paraschiva *Grădinar* își vor celebra cununia religiósă Duminecă în 13 (26) Ian. în biserica Sf. Nicolae din Prund (Brașov).

Un incident la balul de curte din Viena. Dilele trecute s'a dat un bal la curtea din Viena, la care s'a petrecut următorul incident: În bufet era de față primarul *Lueger* și maĭ mulțĭ ofițerĭ. Ofițerii au profitat de ocasiune pentru a-șĭ esprima simpatiile față cu popularul primar și ciocnind păharele de șampanie cu dênsul au strigat: „Së trăéscă Lueger". Un colonel, vëdënd acéstă scenă a îndrumat la ordine pe ofițerĭ pe motiv, că „burg"-ul nu este loc potrivit pentru demonstrațiunĭ. Diarele jidovescĭ s'au grăbit a comenta acest incident așa, că colonelul a îndrumat la ordine pe ofițerĭ, findcă ar fi ciocnit cu un om, care a refusat să se bată în duel cu jupânul Offenheim. — Alaltăerĭ séră a avut loc balul primăriei din Viena. La acest bal a fost de față și Majestatea Sa, corpul diplomatic, generalii etc. Lueger era fórte vesel și dicea ofițerilor: „Aicĭ putem ciocnì domnilor în dragă voie, acesta este balul meu!"

Nuntașĭ mâncațĭ de lupĭ. Din satul Usica, în Sêrbia, a plecat o societate de nuntașĭ nóptea pe lună acasă. Nuntașii se aședară în treĭ sănii. De-odată în mijlocul câmpului ei fură atacațĭ de-o haită de lupĭ. Intre nuntașĭ și lupii flămândĭ se încinse o luptă desperată, din care însë lupii eșiră învingĕtorĭ. Din întréga societate — cum se anunță din Belgrad—nu s'a întors nimenĭ acasă. Pe locul unde s'a întêmplat lupta, zăpada era tótă înroșită de sânge.

Desmințire. „Bud. Tud." desminte scirea, ce am adus'o și noi erĭ, că deputatul *Kristoffy* și-a depus mandatul din causă c'ar fi numit consilier ministerial.

Lupta contra divorțului. Guvernul din Italia vré së întroducă divorțul. Catolicii sunt exasperațĭ și protestéză cu ardóre contra acestuĭ proiect. Noua cruciadă este condusă de archiepiscopul de Milano, pe care îl urméză cu pasiune prelații și preoții peninsulei. Prin bisericĭ se țin predicĭ contra legii și s'au produs și învălmășelĭ de stradă între partisanii și adversarii proiectuluĭ. Petiționările contra proiectului au luat proporții enorme. — Italienii ar trebui së vadă destrăbălarea morală în țërile unde condițiunile divorțului sunt ușóre, së studieze starea desolată a copiilor dela câte 2—3—4 rîndurĭ de părinți, mânațĭ dela un tată la altul, dela o mamă la alta, fără educație. fără principiĭ sănëtóse, fără Dumnedeu, și apoĭ sě caute a întroduce acéstă mësură „liberală", care de altfel lovesce și în dogmele bisericeĭ, căreia aparține poporul italian. Dér ce se interesézā guvernele francmasone de morala familieĭ, când sciut este, că ei tocmai la aceea țind, ca së rëstórne societatea creștinéscă și că maĭ ușor pot ajunge la acest scop prin desființarea familieĭ. În Francia s'a întrodus divorțul tot la stăruințele francmasonilor și jidovilor prin deputatul Naquet, ér modificările legiĭ au fost stilisate de marele rabin Astruc din Bruxella. Așa ne spune marele scriitor Drumont.

Universitate catolică în Salzburg. În diua de 19 Ianuarie s'a ținut în Salzburg adunarea generală a societății pentru înființarea uneĭ universitățĭ libere catolice sub președința archiepiscopuluĭ Katschthaler. Din raportul vice-președintelui, principele Leichtenstein, reiese, că societatea dispune actualmente de un fond de 1,024.813 coróne și că donațiile s'au înmulțit în mod rapid, cu deosebire de când cu mișcarea cunoscută sub denumirea de „Los von Rom". Va se dică, pe lângă mișcarea Italienilor, Slovenilor, Rutenilor, Boemilor de a-șĭ înființa câte o universitate în limba lor, s'a inițiat o altă mișcare pentru înființarea unei universitățĭ catolice. Deosebirea între aceste diferite mișcărĭ este, că pe când naționalitățile pretind a li-se înființa universitățĭ din mijlócele statuluĭ, catolicii se baséză pe inițiativa privată și dispun deja de fondurĭ însemnate.

Duel mortal În Germania érășĭ s'a întêmplat un duel cu sfîrșit tragic. Arendașul de domenii Falkenhagen a ucis în duel pe consilierul provincial Bennigsen. Falkenhagen a fost arestat în diua de 19 Ianuarie în Berlin.

Un tren în flacărĭ. Trenul de marfă nr. 146 mergênd în diua de 20 Ian. dela Budapesta la Viena s'a aprins în stațiunea Trautmannsdorf. Focul a isbucnit dela un vagon-reservoir de petroleu și s'a întins și asupra altor vagóne de marfă, consumând din ele dece. Patru frînarĭ au fost grav rănițĭ.

Rectificare. In darea de sémă despre „balul roșu" publicată în numërul de erĭ al „G. Tr.", este a se ceti în loc de d-l colonel cav. de *Rieger:* d-l locotenent-colonel de cavalerie *de Riegler.*

6) **Succes vindecător durabil.** Durerile de reumatism, crucea spinăreĭ și alte părțĭ ale corpului se vindecă cu efect sigur folosindu-se *spirtul și sarea A. Moll.* Prețul uneĭ sticle 1 Cor. 90 fil. Se trimite dilnic cu rambursă postală de farmacistul și liferantul curțiĭ c. ș. r. A. Moll Viena Tuchlauben 9. In farmaciile din provincia së se céră Spirtul A. Moll, provëdut cu marca de contravenție și subscriere.

Rësboiul din Africa-de-Sud.

Din scrisorile schimbate de curênd între guvernul bur și lordul Salisbury, lordul Kitchener și d-l Brodrick, în privința câmpurilor de concentrare, reiese, că în câmpurile din Transvaal și Orange mortalitatea printre copii a maĭ scădut, pe când la cele din Natal, statisticele sunt maĭ puțin satisfăcĕtóre.

Acéstă statistică dă pentru luna Decemvrie, din 117,012 internațĭ, 2380 morțĭ, din carĭ 453 femeĭ și 1767 copiĭ; așadér în șépte lunĭ mortalitatea copiilor a ajuns la cifra de 11.900. In luna Noemvrie mortalitatea ajunsese la 2607. Scăderea, în luna trecută n'a fost așadér, decât de 227.

Totalul morților pe șése lunĭ se ridică la 15.221. S'ar puté socoti la 113,000 populația mijlocie a câmpurilor în timpul aceleașĭ perióde. Mortalitatea, la 1000 de locuitorĭ, rëmâne așa-dér, pe an, de 269, ceea-ce este enorm.

Din noua „carte albastră" asupra acestor câmpurĭ, trebuie reținută și protestarea lordului Kitchener contra acusărilor de barbarie, precum și depeșa lordului Milner, în care se esplică imposibilitatea în care se află autoritățile de a puté transporta pe toțĭ internațiĭ la cóstă. D-l Chamberlain își esprimă în sfîrșit satisfacțiunea, că starea sanitară a câmpurilor de concentrare s'a ameliorat.

*

Corespondentul din Bruxella al diaruluĭ „Standard" spune că. conform unuĭ raport autentic din Africa-de-Sud, Burii maĭ au încă 60.000 puștĭ, precum și marĭ cantitățĭ de munițiunĭ și provisiunĭ, totul depus într'o parte aprópe de nepătruns din Zulpansberg.

*

Se dice, că baronul ungur Paul Bornemisza se va înapoia în Transvaal, unde va relua armele contra Englesilor.

Baronul, care a maĭ luptat în rîndurile bure, a trebuit së vie în Europa din causă de bólă.

Baronul ungur Luszenski va pleca de asemenea în Februarie în Transvaal, cu recruțĭ pentru burĭ.

*

Depeșĭ particulare sosite la Londra anunță, că într'un recent atac operat de Burĭ în apusul Trasvaalului împotriva trupelor generaluluĭ Methuen, Englesii au pierdut un tun Maxim, aparținênd regimentului 13 yeomanry din Shropshire.

In mijlocul salvelor de puscĭ, catârii înhamațĭ la acel tun au luat'o la fugă, ca la Nicholsonsnesk, și s'au oprit cu tunul în cestiune în lagărul Burilor.

Acel tun Maxim era dăruit reg. 13 de yeomanry de către populația orașuluĭ engles Owestry.

*

Diarele olandese publică rëspunsul luĭ *Krüger* la vorbirea luĭ *Chamberlain.* În rëspunsul sëu Krüger accentuéză, că *Burii nu vor încheia pacea, decă Englesii nu le vor da deplina independență.*

Cum a fost botezat Eminescu*)

Dómna *Constanța de Dunca Schiau* povestesce următórele:

Era în diua de sf. Constantin, părinții meĭ și d-na Balș voiaŭ së fie singurĭ în acea di, singurĭ cu tristele lor amintirĭ; pentru acea di, eŭ și cu Muțĭ (fiiul d-neĭ Balș) hotărîsem botezul copilului d-luĭ Eminoviciĭ**), un botez plăsmuit de noi, carĭ eram copiĭ ca de 4—5 anĭ La 11 óre, 21 Maiŭ 1849, eram gata, amêndoi purtam haine negre, însë gulere albe; purtam haine negre, căcĭ murise Constantin Balș, tatăl luĭ Muțĭ. Mergem în acea casă mică, jósă, însë sclipitóre prin curățenia ei, păreții erau văruițĭ cu alb, perdelele albe și dese, erau lăsate în jos. În casă mult miros de sulcină. la drépta două marĭ divanurĭ cu velințe roșiĭ și verdĭ, țesătură de casă. Intrând, dăm cu ochii de Eminoviciĭ, tatăl, care ne dice:

„Étă-vë finul, botezați-l!" Ér mama adaugă: „botezați-l! dér vë rog nu-l deșteptațĭ!"

Cum aveam de gând së-l botezăm, nicĭ noi nu sciam, ba chiar nicĭ visam. Priveam noul născut de departe și cu mirare. Muțĭ era de tot uimit, el care nu vëduse încă copil mic, de odată un sunet strëin, un plâns necunoscut, o mișcare în légăn și băețelul deschise ochii. Muțĭ rëmase electrisat. Apoi repede la légăn, sare, strigă, se extasiéză și deschide o cutie de cristal roșie. Sfîr! Sfîr! un nor de fluturĭ sbóră peste noul născut și eu, ca së nu rëmân înderĕt, arunc peste prunc tóte florile mele. Ce făceau ceilalțĭ nu sciu; dér Muțĭ și eu eram plinĭ de bucurie, de entusiasm, de conscienta mareluĭ nostru act împlinit.

Am plecat, spune d-na Dunca, uitând së dăm nume finuluĭ botezat de noi cu fluturĭ și florĭ. Numele însë l'a primit dela alții. Un nume ce-l scițĭ cu toțĭ, ce nu-l va uita nimenĭ, un nume scump Românilor, numele de *Mihail Eminescu.*

*) Notiță biografică din broșura „Amorul în poesiile luĭ Eminescu". de Miron Nicolescu.

**) Tatăl poetului, unul din ceĭ patru-sprezece administratorĭ ai moșieĭ Dumbrăvenĭ, proprietatea familieĭ Balș.

ULTIME SCIRI.

Haga, 23 Ianuarie. Krüger a declarat, că nicĭ conducĕtorii din Europa, nicĭ ceĭ din Africa aĭ Burilor, nu vor lua inițiativa pentru încheierea păcii. Numai deplina independență póte së fie condiție de pace.

Constantinopole, 23 Ianuarie. In vilaietul Kosovo s'a întêmplat o ciocnire între bandițĭ bulgarĭ și soldațĭ turcĭ. Dece Bulgarĭ au cădut.

Diverse.

Sërbătorire originală. — Spre a se solemnisa Anul Nou, locuitorii din Cansas City au avut originala idee de a organisa un bal public, la care erau invitațĭ marĭ și micĭ, bogațĭ și săracĭ, și care, începênd la 10 séra în diua de 31 Decemvrie 1901, s'a sfîrșit la orele 10 diminéța, 1 Ianuarie 1902. Și étă originalitatea serbărei la miedul nopței: la miedul nopței comisarii balului au împărțit învitaților câte un carton, rugând pe fie-care së scrie câte o cugetare și së iscăléscă. Apoi cartónele — peste 15.000 — au fost puse într'un cufăraș de oțel și acesta zidit într'un perete al sălei de bal. De ce? vețĭ întreba Numai fiind-că, peste o sută de anĭ, viitoriĭ locuitorĭ din Cansas-City se pótă cunósce starea sufletéscă a strămoșilor la începutul anuluĭ 1902.

Schubert — Marele artist *Schubert* n'a fost numai unul din ceĭ maĭ distinșĭ compositori musicalĭ, ci și unul din ceĭ maĭ productivĭ și sîrguincios. Nicĭ odată Schubert nu întârdia a-și pune inspirațiile pe hârtie. Schumann dicea odată despre el, că are së se epuiseze și cel mult décă va face musică la conferențele filosofice. Imputările de felul acesta îl supërau pe Schubert și protesta contra lor. Schubert a scris musica pentru versurile a 85 poețĭ. Între aceștia Goethe figuréză cu 72 opere, Schiller cu 46, Körner cu 16, Mathison cu 28, Claudius cu 12, Ossian cu 10 și Heine cu 6. Ca ceva caracteristic pentru forța de productivitate și pentru sîrguința lui Schubert se citéză și faptul, că în 15 Oct. 1815, a compus 7 cântece, ér în 19 Oct. acelașĭ an 8 cântece. Pe atuncĭ Schubert era numai de 18 anĭ. Fie-care operă o prelucra cel puțin odată. altele însë de două sëu chiar de treĭ orĭ.

*Proprietar: **Dr. Aurel Mureșianu.***
*Redactor responsabil: **Traian H. Pop.***

Cursul a bursa din Viena

Din 23 Ianuarie n. 1902.

Renta ung. de aur 4%	119 70
Renta de corone ung. 4%	96.—
Impr. căil. fer. ung. în aur $4\frac{1}{2}\%$	122.30
Impr. căil. fer. ung. în argint. $4\frac{1}{2}\%$	101 25
Oblig. căil. fer. ung. de ost I. emis.	120.40
Bonurĭ rurale ungare 4%	94.90
Bonurĭ rurale croate-slavone	93 75
Impr. ung. cu premii	182 25
Losurĭ pentru reg. Tisei şi Seghedin	152 35
Renta de argint austr.	100.65
Renta de hârtie austr.	100.50
Renta de aur austr.	120.50
Losurĭ din 1860.	146. –
Acţii de-ale Băncei austro-ungară.	16 10
Acţii de-ale Băncei ung. de credit	673.—
Acţii de-ale Băncei austr. de credit	652.—
Napoleondorĭ	19.02
Mărcĭ imperiale germane	$117.17\frac{1}{2}$
London vista	$239.22\frac{1}{2}$
Paris vista	95.25
Rente de corone austr. 4%	97.50
Nota italiene	93 15

Publicaţiune.

Imobilele aparţinĕtóre moştenirei după *Dr. Ferdinand Otroban* ce sunt specificate mai jos în mod amĕnunţit, **se vor vinde în 15 Februarie 1902** în cancelaria notarului public reg. Karl Schnell (Braşov, Strada Vămiĭ Nr. 17—15) **prin licitaţiune publică**, ce se va ţinĕ acolo de bună-voie, începĕnd dela órele 9 diminéţa.

Imobilele se vor vinde şi sub preţul fixat. Moştenitoriĭ însă îşĭ reservă dreptul de a primi séu refusa ofertul făcut.

Ofertele se pot trimite şi inscris până la órele 9 a. m. din ḑiua licitaţieĭ la notariul reg., care ţine licitaţia, şi acestea se vor deschide după terminarea licitaţieĭ verbale.

Condiţiunile amĕnunţite de licitare se pot vedé şi ceti în cancelaria notarului reg. Karl Schnell.

1. Casă de pétră indusă în cartea funduară din Braşov Nr. 2660, A † 5372 nrii top. şi situată în Braşov, str. Spitalului nr. 32 nou (430 vechiŭ) . . . 13,000
2. Casă de pétră şi grădină indusă în cartea funduară din Braşov nr. 2660 A † 6193 6194/1, nrii top. şi situată în suburbiul Blumena, str. Măestrilor, nr. 19 nou (33 vechiŭ) . 18,000
3. Casă de pétră, indusă în cartea funduară din Braşov nr. 2660 A † 5498/1 şi 5498/2, nr. top, situată în str. Stlui Ioan nr. 17 nou, (638 vechiŭ) . . . 40,000
4. Casă de lemn, indusă în cartea funduară din Braşov nr. 2660 A † 3348, 3349, nrii top., situată în suburbiul Scheiu, Podul Creţului, nr. 107 nou (676 vechiŭ) . . . 2000
5. **Villa din Predeal**, cu tot mobiliarul din ea şi cu aranjamentul, indusă în cartea funduară din Braşov, nr. 10,961 A † 25,404/12 nr. top., situată imediat la graniţă . . . 16,000
6. Casa cu şése apartamente de locuit, cu o mare grădină de póme, odăile folosite pentru locuinţă de vară, dimpreună cu mobiliarul, indusă în cartea funduară din Bacĭfalu (Săcele) nr. 598 A † 1659/1, 1659/2, 1660, 1661, 1662, 1663, 1664, 1665 nrii top., situată în acea comună, nr. casei 446 20,000
7. Casa cu patru locuinţe şi grădină, indusă în cartea funduară din Bacĭfalu nr. 598 A † 1358, 1359/2, 1360/2, 136 /2, 1362/2, 1363/2 1364/2, 1611 n-riĭ top., nr. casei 445 . 10,000
8. Aşa numita *„Villa Zona“* din *Elepatak* cu întreg aranjamentul, cu mobilele din ea, cu partea de drept la băi, la apa minerală, indusă în cartea funduară din Elepatak nr. 3118 A † 1535, 1546/1, 1546/2, 1546/3, 1547, 2744 nr. top. cu maieriştea . . . 14,000
9. Casele induse în cartea funduară din Braşov, Nr 2660 A † 5434 nr. top., şi situate Strada Porţiĭ nr. 16 şi cel vechiŭ nr. 488, şi cea sub A † 5420 nr. top. din strada Spitalului nr. 11 nou şi 475 vechiŭ, amĕndouĕ casele la olaltă (fostu Hotel Baroş) . . . 130,000
10. Prima fabrică ung. de petroleu indusă în cartea funduară din Braşov nr. 9852 A † 24801/1, 2480./2, 24801/3, 24801/4, 24801/5, 24801/6, 24801/7, 24801/8, cu edificiile ce se află: fabrica de petrol, cu licenţa de import de ţiţei, 2 cazane de transportat ţiţeiŭ . . . 160,000 (materialul brut se vinde după preţul cumpĕrăriĭ, ér marfa gata după preţul pieţiĭ)
11. Un loc de arat indus în cartea funduară din Bacĭfalu nr. 598 A † 1267 nr. top., situat în aşa numită Közép-kövecs . . 200.
12. Locurile de arat din cartea funduară Bacĭfalu nr 598 A † 1567, 1568, 1569, 1571 nrii top., pe hotarul Timişului . . 800
13. Locul de arat indus în cartea fund Bacĭfalu sub nr. 598 A † 1580 nr. top., pe hotarul Timişului. 100
14. Imobilele induse în cartea funduară din Bardocz 79, 652, 152 şi din Füle 374, 256, 371 şi 372 şi anume: Int avilanu din Bardocz cu 2 locuinţe (Curia) grădină cu pomĭ şi sĕmĕnătură, móră de măcinat cu 2 petri, locurĭ îngrădite 108 jugĕre de sĕmĕnat, proprietate comasată cu locuinţe, 10 jugĕre fĕnaţe, 45 jugĕre pădure (partea numită tilalmas és ravaszlik düllö. In Füle, Stabilimentul vechiŭ, Usină de fer cu tóte acareturile, ḑidirile, sesiunĭ, 240 jugĕre pădure pe hotarul Dobrota şi 474 jugĕre pădure de fag pe hotarul Csik-Szent-Simon. Tóte la olaltă . . . 64,000
15. Locul de ḑidire indus în cartea funduară din Apacza nr. 1011 A † 1601/2, 1602/2, 1603/2 . . . 800

Vadiu de 10% din preţul imobilelor este a se depune în banĭ gata séu în hârtiĭ de valóre, ér la oferte înscris este a se alătura şi vadiul.

Braşov, 16 Ianuarie 1902

Moştenitoriĭ rĕposatului
Dr. Ferdinand Otroban.

1—5

„Călindarul Plugarului“ pe anul comun 1902.

A apărut şi se póte procura dela *Tipografia A. Mureşianu* (Braşov) „Călindarul Plugarului“ pe anul comun 1902.—Anul X.

Acest călindar, care se estinde pe 9 cóle de tipar format 8° mare cuprinde:

In *partea calendaristică*: Cronologia anului 1902; Regentul anului; Sărbătorile şi alte ḑile schimbătóre; calculul sărbătorilor mai marĭ; Porturile etc. Urmézā partea strict calendaristică: cele 12 lunĭ ale anului cu sfaturĭ pentru plugarĭ şi semnele de timp după calendarul de 100 de anĭ.

Urmézā Genealogia domnitorilor; Taxele telegramelor şi postelor; Competinţe de timbru şi taxe; Scala timbrelor; Têrgurile din Ardeal, Bănat şi Ţéra ungurésca în ordine alfabetică şi apoi după lună şi ḑi; Tîrgurile din Bucovina; Mĕsurile metrice etc.

In *partea literară* se găsesc bucăţĭ alese de cetit: „Cetatea dela Fântânele“; (Moţul: Teofil Francu); „O scrisóre dela Muselim Selo“ (poesie de G. Coşbuc); „Frumósa Irina“ (baladă de St. O. Iosif); „Raze de primăvară“ (poesie de Z. Bârsan-Veturio); „Grăuntele de grâu“ (de contele Lew Tolstoi); „Bĕtrânul clopotar“ (Idilă de primăvară, (de W. Korolenko); „Lăcomia strică omenia“ (Proverbe de Marion); „Douĕ hiene“ (fabulă, de Gavril Bodnariu); „Gâscele Ovreului“ (anecdotă, de Cărăbuş).

Partea economică: „O ramură de producţiune şi avuţiă naţională“; „Faceţĭ pânză în casă“ (ambele de Dr. G. Maior); „Economia“: „Iernatul vitelor“. — Urmézā diferite poveţe; lectură distractivă, glume etc.

Călindarul are în frunte portretul lui *George Lazar*, cu biografia, (în partea literară.)

Un esemplar „Călindarul Plugarului“ costă 25 cr. (50 banĭ), plus 5 banĭ porto postal. *Vĕndĕtorilor se dă rabat cuvenit.*

Cursul pieţei Braşov.

Din 23 Ianuarie n. 1902.

Bancnota rom.	Cump. 18.94	Vênd. 18.98
Argint român.	Cump. 18.80	Vênd. 18.84
Napoleondorĭ.	Cump. 19.—	Vênd. 19.04
Galbenĭ	Cump. 11.34	Vênd. 11.40
Ruble Rusescĭ	Cump. 127.—	Vênd. 128.—

Tipografia A. Mureşianu, Braşov.